

ERSİN Tulunay, «gelişmiş ülkelere akademik beyin göçü» konusundaki tebliğini sunarken, göçten çok bir çekimden söz etmek gerektiğini, çünkü zorlayıcı unsurların fazla olduğunu söylemiş, geri kalmış ülkelere gelişmiş ülkelere doğru bir akımın söz konusu olduğunu vurgulamıştır. Gelişmiş ülkenin çekici niteliklerinden çok, azgelişmiş ülkenin itici niteliklerinin yetişmiş beyin göçünü yaratmaktadır. Sosyo-politik sistem yanında, dışa bağımlı kopya eğitim düzeninin payı büyük. Kopya edilen sistemin gereksinmelerine uygun eleman yetiştiriliyor. Sosyo-ekonomik düzen ile kopya eğitim sistemi arasındaki fark ne kadar büyük,

vermiş, kendi uzmanlık alanının yetersiz olması, maddi koşulların elverişsizliği, çalışma olanakları, bilimsel merkez ilişkileri, çalışma ortamı ilişkileri, ortama uyumamanın başlıca göç nedenleri olarak sayıldığını anlatmıştır. Ülke gereksinmelerine yanıt vermeyen, uygulamaya yönelik olmayan, kuramsal, başka ülkelerin taklitçisi bir eğitim düzeni. Diplomalı işsizler, çalışma koşullarının olumsuz etkisi göçleri etkiliyor. Sonuç olarak göçü alan ülkenin, göçü veren ülkeyi sömürdüğü bir ortam doğuyor.

Tartışmacılardan Aykut Göker beyin göçünün bir sistem sorunu olarak kavranmaması halinde, «çözümü ulaşılamayacağı»

Beyin göçü gerçek bir sömürü aracıdır

se, göç o ölçüde artıyor. Koşullanma sonucu üniversitelerimizde yapılan bilimsel çalışmalar uluslararası yayınlara yönelik oluyor. Yayınların % 75'i yurtdışına yönelik olarak yapılıyor. Dışardaki çalışmalar son yıllarda artıyor. Bir de Türkiye'de yapılan, yabancı dille değerlendirilen çalışmalar var. Sonuç olarak akademik beyin göçü emeğini yabancılara sunuyor. Akademik gücün Türkiye'ye kanalizé edilememesi göçü tahrik ediyor. Yurt içine dönük bir eğitim, temel bilimler dahil yurt gerçeklerine yönelik bilimsel çalışma gerekiyor..

Oturuma tartışmacı olarak katılan Nevzat Eren göç eden bilim adamları arasında düzenlenen anket sonuçlarından örnekler

vurguluyor. Gelişmişlik farklarından doğan bu akımdan gelişmiş ülkeler kârlı çıkıyor. 1976 şubatında geri kalmış ülkelerden gelişmişlere göç edenler 14 bin kişi. Doktorların % 6'sı. 140 bin doktorun göçü ile 3 milyar dolarlık bir fon gelişmiş ülkelere aktarılmış oluyor. 1971-72 yıllarında ABD, Kanada, Britanya'ya göçün maliyeti 50 milyon dolar, o ülkelerin göçün geldiği ülkelere yaptıkları teknik yardım 46 milyon dolar. Teknik yardımla verdiklerini, beyin göçü ile geri aldıkları gibi, hatta kâra da geçiyorlar. 1971'de ABD'deki doktorların % 51'i geri kalmış ülkelerde yetişmiş doktorlardan. Kaynak aktarmanın, sömürmenin en iyi araçlarından biri beyin göçü.